

mente să fie în legătură cu expediția lui Darius împotriva sciților din anul 513 î.e.n.

Publicarea acestui frumos volum, tipărit în condiții ireproșabile, fără îndoială va contribui — așa cum și-au dorit editorii — la o mai bună cunoaștere, în lumea științifică internațională, a noilor rezultate ale cercetărilor arheologice privitoare la una dintre cele mai înfloritoare perioade ale preistoriei central-europene.

Attila László

DAN GH. TEODOR, Continuitatea populației autohtone la est de Carpați, în secolele VI—XI e.n. Așezările din secolele VI—XI e.n. de la Dodești — Vaslui, Ed. Junimea, Iași, 1984, 152 p.

Consacrată studierii vestigiilor arheologice din secolele VI—XI e.n. din așezările de la Dodești, cartea pe care o recenzăm reprezintă prin conținutul și interpretarea materialului arheologic scos la iveală prin săpături sistematice efectuate între anii 1967 și 1975, „o solidă și indispensabilă bază de referință în cercetarea unor interesante, complexe sau mai puțin cunoscute aspecte ale arheologiei și istoriei primului mileniu al erei noastre“ — după cum precizează cu claritate însuși autorul în „Introducere“ (p. 7—9).

Un prim capitol rezervat cadrului fizico-geografic și descrierii așezărilor de la Dodești, ne înfățișează problemele deosebit de dificile ale metodei de cercetare stratigrafică a celor trei așezări suprapuse, care însă prezintă o deosebită importanță istorică pentru problema conținutului populației autohtone în spațiul estic extracarpatic (p. 10 — 19). În următoarele trei capitole sînt prezentate așezările de la Dodești în ordinea succesiunii cronologice a) așezarea din secolele VI—VII (p. 20 — 48); b) așezarea din secolele VIII — IX (p. 49 — 106); c) așezarea din secolele X — XI (p. 107 — 128). Ultimul capitol este dedicat evidențierii importanței istorice a investigațiilor și cercetărilor arheologice efectuate la Dodești sub raportul cunoașterii și îndeosebi a înțelegerii corecte a evoluției societății autohtone vechi românești, din regiunile extracarpatiche răsăritene (p. 129—140). Cartea se încheie cu un rezumat și lista ilustrațiilor în limba franceză, precum și cu un indice (p. 141 — 152).

Vestigiile inedite din așezările suprapuse de la Dodești prezintă o importanță primordială pentru cunoașterea istoriei primului mileniu al erei noastre din spațiul românesc, deoarece, documentul arheologic scos la lumină constituie mărturia certă a ocupațiilor locuitorilor din așezările respective, a tipului de așezare, precum și a tipurilor de locuințe și a detaliilor de ordin gospodăresc, dezvăluite de toate anexele locuințelor cercetate. Toate aceste mărturii de netăgăduit, constituie în mo-

mentul de față, cele mai temeinice dovezi ale continuității neîntrerupte a populației vechi românești în zona răsăriteană a spațiului românesc.

În problema etnogenezei românești, în stadiul actual al cercetărilor, descoperirile arheologice din așezările succesiv suprapuse de la Do-dești au o deosebită valoare mai ales în ceea ce privește viitoarele cercetări, deoarece pe baza celor precizate de Dan Gh. Teodor specialiștii vor putea în cercetările lor viitoare să efectueze o încadrare corectă culturală și cronologică și a altor așezări din aceeași vreme, care se vor descoperi în viitor în Moldova.

În acest sens subliniem că studiul întreprins de arheologul și istoricul medievalist Dan Gh. Teodor, pe lângă faptul că umple un gol în literatura noastră de specialitate, reprezintă, incontestabil o carte de referință. Prin ea cunoaștem mult mai bine succesiunea așezărilor rurale pe aceeași vatră de locuire în decursul primului mileniu al erei noastre și ne permite, totodată să precizăm și să diferențiem elementele de tradiție locală veche românească în așezările rurale medievale din epoca de constituire a statelor feudale românești de sine stătătoare, epocă în care, chiar de la începutul mileniului al II-lea al e.n., obștile rurale au jucat un important rol istoric.

Alexandru Andronic

NICOLAE STOICESCU, **Unitatea românilor în evul mediu**, București, Ed. Academiei R.S.R., 1983, 182 p.

Împlinirea celor șase decenii și jumătate de la Marea Unire din 1918 a prilejuit apariția câtorva cărți dedicate evenimentului o sinteză în două volume, datorată profesorului Ștefan Pascu, o culegere de documente externe despre anul 1918 (tot în două volume), culegerea de studii a istoricilor ieșeni despre Iașii celor trei Uniri (1600, 1859, 1918), și, în fine, o carte despre unitatea poporului român oglindită în izvoarele medievale, operă a reputatului medievalist Nicolae Stoicescu. Cu un adevărat triptic dedicat **celor trei linii de forță ale istoriei poporului român**, se definește, după **Romanitatea românilor** a lui A. Armbruster (1972) și **Continuitatea românilor** a lui Nicolae Stoicescu (1980), cea de-a treia coordonată a istoriei noastre. Autorul nu a dorit să facă altceva decât să ne pună în prezența mărturiilor medievale despre unitatea românilor locuitori în afara și înăuntrul arcului carpatic, fenomen pe care Gh. I. Brătianu l-a considerat încă de acum patru decenii, drept **problema centrală a istoriei naționale** (vezi și Șt. Lemny, **Originea și formarea unității românești în viziunea lui Gh. I. Brătianu**, în „Opinia studentescă”, Iași, 7—8/X, 1983, p. 13).